

BASIN BÜLTENİ

31.05.2026

Ali Babacan, Çin'de konuştu:

"Uluslararası para sisteminde kaçınılmaz bir evrim yaşanıyor"

"Finansal araçların silah haline getirilmesi güveni hızla aşındırıyor"

"G20'den beklediğimiz sonuçları üretemedi"

"Türkiye'nin sorunlarını çözmek o kadar zor değil"

"Türkiye bağlantısallık açısından en iyi durumdaki ülkelerden biri"

"Ekonomik krizlerle Türkiye'nin potansiyeli sayesinde başa çıkabildik"

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, Çengdu'da düzenlenen 2026 Tsinghua PBCSF Küresel Finans Forumu'nun "Uluslararası Para Sisteminin Yeniden İnşası" başlıklı panelinde konuştu. Babacan; uluslararası para sisteminin geleceğine ilişkin güven, kapsayıcılık ve uyumlu çalışabilirlik vurgularını öne çıkardı, Türkiye'nin mevcut sorunlarına ilişkin soruyu da yanıtladı.

"G20'den beklediğimiz sonuçları üretemedi"

Konuşmasına G20'ye dair değerlendirmeye başlayan Babacan, "Türkiye zaten G20 üyesi bir ülke. G20'den beklentimiz hayli yüksekti. Çünkü bütün kıtalar temsil ediliyordu; gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler temsil ediliyordu. IMF, Dünya Bankası, hatta Afrika Birliği ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşlar da masadaydı. Bu yapıya ilişkin yüksek beklentilerimiz olmasına rağmen, maalesef dünya kamuoyunun beklediği, ya da en azından çoğumuzun beklediği sonuçları üretemedi. Dolayısıyla artık çok taraflılığın hangi forumlar üzerinden ve nasıl işleyeceği konusunda yeni bir düşünceye kesinlikle ihtiyaç var" dedi.

"Uluslararası para sisteminde kaçınılmaz bir evrim yaşanıyor"

İçinde bulunduğumuz dönemin zorluklarına dikkat çeken Babacan, "Dünyanın birçok ülkesi için gerçekten zor bir dönemden geçiyoruz. Enerji konusunda hepimizi etkileyen fiyat şokları var. İklim değişikliği ve iklim değişikliğiyle mücadelenin finansmanı büyük bir sorun. İklim değişikliği nedeniyle doğal

afetler giderek daha fazla yaşanıyor, üstelik deprem gibi doğal afetler de var. Dünyanın giderek daha fazla bölgesinde yaşanan jeopolitik gerilimler de ciddi bir sınama haline geldi. Bu arada, uluslararası para sisteminde kaçınılmaz bir evrim yaşanıyor. Şu an itibarıyla bu evrimin nereye varacağını veya nihayetinde sistemi nasıl şekillendireceğini henüz bilmiyoruz. Türkiye gibi bölgesel güçler açısından öncelik elbette finansal istikrar, ticaret akışlarının sorunsuz işlemesi ve acil durumlarda likiditeye erişimdir" diye konuştu.

"Finansal araçların silah haline getirilmesi güveni hızla aşındırıyor"

3 hususu vurgulamak istediğini belirten Babacan, ilk olarak güven meselesine değindi: "Birinci husus, güven meselesidir. Bugün finansal araçların silah haline getirilmesine ilişkin giderek daha fazla örnek görüyoruz ve bu durum güveni çok hızlı biçimde aşındırıyor. Bazı ülkelerin kendi rezervlerine erişiminin sınırlandırıldığını gördüğümüzde ya da işlemler bakımından sınırlamalar getirildiğini gördüğümüzde, özellikle de bu kararlar sadece tek bir ülke tarafından tek taraflı biçimde alındığında, endişe düzeyi giderek yükseliyor ve güven aşınıyor. Ne yapılması gerektiğine ilişkin öngörülebilir kurallara sahip olmamız gerekir. Rezervlere getirilecek sınırlamalar veya kısıtlamalar ya da işlemlere getirilecek sınırlamalar hakkında karar verecek çok taraflı bir mekanizmanın bulunması gerekir. Orantılılık gibi normlara sahip olmamız gerekir; ya da bu yaptırımlar uygulanmadan önce çok taraflı bir gözden geçirme mekanizması olmalıdır. Belki de yaptırımların son çare olarak kullanılması kural haline gelmelidir. Eğer bir yaptırım uygulanacaksa, buna Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ya da bunu yapma yetkisine ve meşruiyetine sahip benzer bir mekanizma tarafından karar verilmelidir. Dolayısıyla güven çok önemlidir ve çok, çok hızlı biçimde aşınmaktadır."

"Birçok uluslararası kurumda oy ağırlığı hiçbir zaman demokratik olmadı"

İkinci husus olarak kapsayıcılığı vurgulayan Babacan, "Vurgulamak istediğim ikinci husus kapsayıcılık. Bretton Woods kurumları da dahil olmak üzere birçok uluslararası kurumda söz ve oy ağırlığı hiçbir zaman demokratik ya da adil olmadı. Bunun anlamı şu: Ülkelerin uluslararası kurumlardaki söz hakkının kendi ağırlıklarını yansıtacak şekilde temsil edilmesi gerekir ki bu uluslararası kurumların aldığı kararlar küresel ya da bölgesel meşruiyete sahip olabilsin. Dolayısıyla uluslararası finans kuruluşlarında karar alma süreçleri bakımından kapsayıcılık çok, çok önemli bir konudur. Kapsayıcılığın bir diğer boyutu da likiditeye erişimdir. Likiditeye erişim bazı ülkelerin ayrıcalığı olmamalı; bütün ülkeler için öngörülebilir ve erişilebilir bir imkân olarak görülmelidir. Özellikle IMF bünyesinde, ülkelerin belirli kriterlere göre ön yeterlilikten geçirilmesine

ilişkin bazı çalışmalar zaten var. Böylece bir acil durum yaşandığında likidite çok hızlı biçimde sağlanabilir. Dolayısıyla kapsayıcılık açısından, söz ve oy ağırlığı ile acil durumlarda likiditeye erişim, üzerinde çalışılması gereken çok, çok önemli alanlardır diye düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

"Hedef daha fazla bağlantısallık ve daha fazla ortak protokol olmalıdır"

Üçüncü husus olarak farklı sistemlerin uyumlu çalışabilmesini öne çıkaran Babacan, "Vurgulamak istediğim üçüncü ve son husus ise farklı sistemlerin birbiriyle uyumlu çalışabilmesidir. Bu, halihazırda birden fazla sistemin bulunduğu bir dönemde olduğumuz anlamına geliyor. Sistemde artık merkezi bir koordinatör yok. Peki hedef ne olmalı? Hedef daha fazla bağlantısallık ve daha fazla ortak protokol olmalıdır. Bu da mesajlaşma ve kimlik doğrulama alanlarında standartlara sahip olmamız gerektiği anlamına gelir. Birden fazla sistemin bulunması muhtemelen kaçınılmaz olacak. Sistemler derken ödeme ağlarından veya dijital para birimlerinden söz ediyorum. Rezerv para birimleri açısından da daha fazla çeşitlenme olacaktır ve bu giderek daha fazla yaşanacaktır. Çünkü güven eksikliği, insanları kaçınılmaz olarak yeni alternatifler, mümkünse daha güvenilir alternatifler bulmaya yöneltir. Farklı sistemler bir arada var oldukça, farklı sistemlerin birbiriyle uyumlu çalışabilmesi çok önemli bir konu haline gelecektir" dedi.

"Yeni para düzeninin başarısı kimin kazandığıyla değil, ne kadar uyum içinde olduğuyla ölçülecek"

Açılış konuşmasını çarpıcı bir vurguyla tamamlayan Babacan, "Özetle, yeni para düzeninin başarısı kimin kazandığıyla ölçülmeyecek. Bu, birbirimizle savaştığımız bir mücadele değil ve mesele kimin kazanacağı meselesi de değil. Başarı nihayetinde sistemin ne kadar güvenilir ne kadar kapsayıcı ve farklı sistemlerle ne kadar uyum içinde olduğuyla ölçülecek. Türkiye gibi dünyayla güçlü bağları olan ekonomiler açısından hedef, kontrolsüz bir ayrışma değil, ortak kurallar çerçevesinde yönetilebilir bir rekabettir. Aksi halde kendimizi çok daha zor durumların içinde bulabiliriz. Unutmayalım ki mesele yalnızca tek bir rezerv para ihraç eden ülkeden kaynaklanan yayılma etkileri değildir; aynı zamanda orta ve uzun vadede nihayetinde hepimizi etkileyecek olası geri yansıma etkileridir" sözleriyle açılış konuşmasını noktaladı.

"G20 şu anda iyi işlemiyor; en acil ihtiyaç ABD-Çin arasında istikrarlı diyalogdur"

Soru-cevap bölümünde G20'nin işleyişine ilişkin değerlendirme yapan Babacan, "Marc özellikle G20'yi sorduğu için şunu söyleyebilirim: G20'nin iyi tarafı, yeterince temsil kabiliyetine sahip olması, ama aynı zamanda etkileşimli bir

diyaloğa imkân verecek kadar da küçük olmasıdır. Büyük masalarda, büyük çok taraflı kurumlarda gerçek bir diyalog mekanizması kurmak çok zordur çünkü sayı buna izin vermez. Sadece açıklamanızı yapar ve oradan ayrılırsınız. Fakat G20 masası etkileşimli ve verimli bir görüşme yapılmasına imkân verecek kadar küçüktür. Buna rağmen, bazı ülkelerin kendi tek taraflı siyasi ve ekonomik hedeflerinin peşinden gitmesi G20'nin işleyişine bir ölçüde zarar vermiştir. G20 şu anda iyi işlemiyor. Fakat G20'den önce, bence en acil ihtiyaç ABD ile Çin arasında istikrarlı ve sürekli bir diyalog mekanizmasıdır. Çünkü finansal meselelere baktığımızda ABD ile Çin'in konuşması gerekir. Teknolojiye baktığımızda, özellikle yapay zekânın düzenlenmesi gibi konularda ABD ile Çin'in konuşması gerekir. Jeopolitikten bahsettiğimizde ister dünyanın bu bölgesinde ister başka bölgelerinde yaşansın, yine ABD ile Çin'in birbiriyle konuşması gerektiği görülüyor. ABD ile Çin'in Pekin'de İran hakkında konuşması, artık birçok jeopolitik meselede konuşmaları gerektiği anlamına geliyor. Dolayısıyla bu iki ülke arasında doğrudan iletişim hatları ile istikrarlı iletişim ve diyalog mekanizmaları bulunmalıdır ki diğer çok taraflı platformlar daha verimli ve daha etkili biçimde işleyebilsin" diye konuştu.

"Türkiye'nin sorunlarını çözmek o kadar zor değil"

Salondan yöneltilen Türkiye sorusuna da yanıt veren Babacan, ülkenin potansiyellerini sıraladı: "Türkiye'ye ilişkin özel soruya gelirsek: Evet, son dönemde ekonomiye ilişkin giderek daha fazla mesele var; ancak bu meseleleri çözmek o kadar zor değil. Çünkü Türkiye'de bugün çok büyük bir uluslararası üretim tabanı oluşmuş durumda. Türkiye aynı zamanda bağlantısallık açısından en iyi durumdaki ülkelerinden biridir. ABD ve Çin'den sonra, dünya genelindeki büyükelçilik ve başkonsolosluk sayısı bakımından üçüncü sıradayız. Türk Hava Yolları, uçtuğu ülke sayısı bakımından dünyada birinci sıradadır. Şu anda 120'den fazla ülkeye uçuyor. Ülkenin bağlantısallığı ve sanayinin büyüklüğü ilerlemek için yeterince iyi bir temel oluşturuyor" dedi.

"İhtiyaç duyulan asıl şey daha fazla güven, Merkez Bankası ve yargı bağımsızlığıdır"

Türkiye'nin önündeki yapısal ihtiyaçları sıralayan Babacan, "Fakat ihtiyaç duyulan asıl şey daha fazla güvendir. İhtiyaç duyulan şey daha iyi bir kurala dayalı yönetimdir. İhtiyaç duyulan şey Merkez Bankası'nın bağımsızlığı ve aynı zamanda yargı sisteminin bağımsızlığıdır. Ayrıca daha güçlü kurumlara da ihtiyacımız var. Daha iyi bir kural bazlı yönetim sistemiyle ve daha iyi kurumlarla Türkiye'nin bu meseleleri çok daha kolay biçimde çözebileceğini düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

"2001 ve 2008-2009 krizleriyle ülkenin potansiyeli sayesinde başa çıkabildik"

Hükümette olduğu dönemde yönettiği krizleri de hatırlatan Babacan, "Ben hükümette olduğum dönemde 2 önemli krizi yönettim. Bunlardan biri kendi iç krizimiz olan 2001 kriziydi; diğeri ise 2008-2009 küresel ekonomik kriziydi. Bu krizlerle, ülkenin sahip olduğu potansiyel sayesinde, çok etkili ve hızlı biçimde başa çıkabildik. Mali kural yoluyla daha öngörülebilir bir maliye politikasına ihtiyacımız var. Merkez Bankamızın bağımsız olması gerekiyor. Ayrıca daha fazla reform yapmamız, sorunlu alanları iyileştirmek için yapısal reformlar gerçekleştirmemiz gerekiyor. Fakat mesele şu ki, uzun yıllar iktidarda kaldıktan sonra, benim de bir dönem içinde yer aldığım mevcut hükümet bazı yorgunluk belirtileri gösteriyor. Dolayısıyla bir yenilenme ihtiyacı var. Yorgunluk döneminin sona ermesi ve bir noktada yenilenme döneminin başlaması gerekiyor. O zaman sorunlar çok hızlı ve etkili bir biçimde çözülecektir" sözleriyle değerlendirmesini noktaladı.

Konuşma videosunun tamamı:

<https://youtu.be/zq6pIKDO1xg>